

# Core Team möte, 26 april 2024

## Deltagare:

Christine Wäneskog, Västerås stad  
Jenny Janestam, Västerås stad  
Johan Lindström, Eskilstuna kommun  
Patrik Nilsson, Eskilstuna kommun  
Lucia Crevani, MDU  
Petra Edoff, Samhällskontraktet  
Marianne Kiiskilä, Samhällskontraktet

## Status och inspel

Status och inspel handlar om att informera om sådant som kanske inte exakt är i våra pågående initiativ utan annat som kan vara bra att känna till kopplat till våra initiativ eller om det är något nytt som dykt upp eller en möjlighet som ni tycker vi ska hoppa på. Vi gick laget runt.

### Processtödet

Det har skett en hel del uppstartsmöten kopplat till Framtidens äldreboende. Där jobbar vi med teknik och fastighet och vård och omsorgsförvaltningen i Västerås stad. Och tittar på vad skulle framtidens boende för äldre, inte nödvändigtvis ett äldreboende, vara för typer av boendeformer. Hur skulle det kunna fungera och se ut? Där har vi förslag att sätta ribban till 2040. Vi har fått span på både forskare och studentperspektiv vi vill få in i det initiativet. Jenny tar det vidare till politiken och se till att vi satt ramarna rätt där.

Vi har kommit till beslut om frågor som ska utvärderas i Ängsgärdet initiativet, det kommer vara allt från nya roller till samverkan med civilsamhället. Där har vi potentiell lärande mellan kommunerna. Sen testar vi även ett nytt sätt att jobba med uppdragsbeskrivningar för nya boenden.

I Måltider och möten har vi tre piloter på gång. Måltidsleveranser med Wolt har haft sin första pilot där seniorer fått prova på att beställa mat och lärdomar fångats.

Det har pågått ett intensivt arbete tillsammans med Fridha att komma i mål med kontraktet för Seniorrestaurangen, men nu är det nästan i mål. Förhoppningsvis signeras det denna vecka och då är vi igång med både pilot Seniorrestaurangen och Pensionärernas bössa.

Servicetjänster-initiativet har branschmöte på torsdag med ett antal aktörer både inom service och inköp allt från städföretag och företaget Gubbe till andra entreprenörer som driver flera företag. För det har varit framgångsfaktor i Måltider och möten att ha med aktörer som har stort nätverk och fler företag med tidigt i processen.

I Civilsamhället initiativet har vi gått vidare med kartläggning av behov och påbörjat kartläggning av aktörer som kan vara relevanta. Och nu är Erik Klinga ute och ska intervjua ett antal civilsamhällesaktörer för att fånga deras perspektiv.

### Eskilstuna

Johan nämnde att det byggs väldigt mycket trygghetsboenden på kort tid i Eskilstuna. Det har varit underskott ett tag så kommunala bolaget fick direktiv att bygga dem. Entreprenör bygger lägenheter som Eskilstunas allmännyttan köper. Det kommer att röra sig om hundratals nya lägenheter. Eskilstuna

**SAMHÄLLSKONTRAKTET**



har behov av att det här blir attraktivt och att människor vet vad det här är. Förväntan är att det har positiv effekt på behovet av särskilt boende.

I samband med det så väcktes en gammal idé som cirkulerar mellan SKR och Eskilstuna kopplat till äldremäklare. Johan funderar på om de skulle göra något i samma tema. Personalen har en del erfarenhet, fått utbildningar och varit med i tidigare initiativ. Tanken är att samla mäklarfirmor i stan och försöka pitcha äldre som en intressant målgrupp för dem. De skulle behöva utveckla ett nytt erbjudande till dem som verkligen tar rubbet när det handlar om att genomföra en flytt, så flytt, bredband och andra jobbiga saker som kan medföra att en äldre person tappar självförtroendet. Johan sa att de prövar att ta sig an det själva och ev hör av sig om de behöver hjälp av Samhällskontraktet.

Johan nämnde att han efter sommaren kommer att komma tillbaka med en pitch till Samhällskontraktet. Det handlar om en ganska stor studie där de skulle vilja knyta ihop olika världar. Det är ett initiativ som baseras på en forskningsstudie som precis kört igång DePrevent, där de erbjuder aktivitet som insats för att förebygga måttlig depression i socialtjänstkontext inte som en del av hälsovården. Det har lett till tankar om en ganska omfattande satsning motsvarande Lidingö stads Hjärnhälsa med femfingermodellen för att förebygga demens. Det som saknas i den är att kombinera det med moderna beteendeförändringstekniker. En viktig del i detta är också att resonera med Västerås. Det kommer handla väldigt mycket om att administrera saker digitalt och att knyta ihop mycket med AI. Så Centret kommer också att vara involverat.

Johan lyfte även kopplat till kompetensförsörjningsutmaningar om vilka bilder de sprider när det gäller arbete inom vård och omsorg. Det är väldigt mycket hålla i handen bilder medan Danmark har landsmästerskap i undersköterska. Hur avbildar vi yrket? Här har Västerås testat lite innovativa grepp.

## Västerås

Christine nämnde att politiken pratar om äldremäklare. Man har nu tagit bort biståndsbeslut på servicehus. Vad ska man då göra med servicehusen? Kan man bygga om de till trygghetsboende? Håller standarden för det? Vad kostar det? Så det är en möjlig tvilling med Eskilstuna.

Christine undrar om Samhällskontraktet kan bidra med omvärldspaning?

Christine nämnde även att Västerås har provat sk äldrelotsar. Det handlade om förebyggande arbete hur man ska äta, leva och bo. Den kanske var lite före sin tid och lades ner. Den finansierades av stadsbidrag. Men det kanske är dags för liknande satsning nu och se om staden är mogen. Vad behövs då? Äldremäklare? Äldrelots? Seniorguide?

Christine lyfter att medarbetarperspektivet är viktigt. 11 elever har sökt vård och omsorgsprogrammet i Västerås. Hur gör vi det mer attraktivt? En annan utmaning är hur vi lär ut ny kompetens. Lösningen kanske inte alltid är en digital kurs. De kan pricka av att de gått kursen, men de märker inte effekterna av det. Hur kompetensutvecklar vi på rätt sätt? Vad är det bästa lärandet? Hur lär vi ut till de som inte riktigt kan svenska språket.

Västerås har testat en annan typ av marknadsföring för att locka folk till yrket där de lyfter människan bakom den äldre eller funktionsnedsatta. Ballerinan och gamern har synts i kampanjen.

Jenny lyfte även att tvillingtänket skulle kunna vara aktuellt kopplat till servicetjänster. I Västerås har de en stor pågående utredning som handlar om att eventuellt separera servicetjänsterna från hemtjänstinsatserna och hemsjukvård. Och behöver fundera på hur man i sådana fall skulle organisera serviceinsatserna.

Jenny nämnde också kopplat till Framtidens äldreboende och Ängsgärdet så kommer de att gå vidare och involvera näringslivet och civilsamhället.

## MDU

Lucia nämnde det som är på gång på MDU/EST kopplat till Samhällskontraktet. Från de tvärvetenskapliga medlen kommer det att kopplas på forskning till det som görs i Samhällskontraktet. Från hennes akademi innebär det att två Postdoc-tjänster kommer att rekryteras. Den ena kommer titta lite mer på tema Kraftsamla resten av samhället, här är det störst fokus på näringslivet men även civilsamhället kan tas med.

En person tittar på Framtidens äldreboende och Ängsgärdet både när det gäller rutiner, roller och fysisk miljö. Dessa postdoc kommer att kunna jobba tillsammans. Exakt uppdrag sätts när personerna är på plats. De kommer både kunna följa upp det som händer och komma in med relevant kunskap.

En annan postdoc som kommer att rekryteras kommer att titta på civilsamhällets organisationer och kunskapen som kommer fram här är relevant för Samhällskontraktet även om inte hen är direkt kopplat till Samhällskontraktet.

Gällande attraktionskraft-frågan så tar Lucia med det till personalvetarprogrammet. Det kan vara en intressant fråga för de att tänka kring. Lucia nämnde även ett annat initiativ har vi också där de försöker över akademiens gränser följa studenterna när de lämnar MDU och kliver in i arbetslivet. Det kan ge viktiga lärdomar om arbetslivet och utmaningarna.

## Samla initiativ som handlar om att kraftsamla resten av samhället

Petra lyfte ett behov som kommit fram på senaste mötet och det är att skapa en portfölj som handlar om att kraftsamla resten av samhället i en portfölj. Det handlar om någon sorts kulturförändring vi vill skapa. Men det är inte alltid att vi har designat de för just kulturförändring. Det är en del av det, men det har inte varit i absoluta fokus. Vi har tittat på hur det skulle fungera rent praktiskt men inte själva attityderna. Hur borde vi då jobba vidare med er intention med ett samlat grepp som syftar till kulturförändringen eller attitydförändringen? Är det här som ett underliggande tema som ska färga alla våra 6 initiativ? Eller är det att vi behöver lägga till något i initiativen? För våra initiativ är mer designade för att skapa koncept inte för en attityd/kulturförändring dvs en förflyttning i förväntan.

Petra gav några exempel. Att man skulle ta fram underlag från alla våra initiativ och jobba närmare era kommunikatörer men med denna större ambition. En annan grej skulle vara att vi använder våra studenter lite mer, både för att ta reda på vad är nuvarande attityd och vad som skulle bidra till en attitydförändring. Men också för att ta fram material. Vi har ju både textdesign, informationsdesign, illustration, beteendevetenskap och andra utbildningar som skulle kunna hjälpa oss här.

Johan tycker det är jättebra. Kulturförändring och attitydförändring är helt i linje med deras målbild. Johan gillar förslagen både med studenter och synka våra kommunikationsinsatser. Samtidigt som vi behöver jobba med allmänheten så ser vi att det är lika mycket en intern utmaning att arbeta med kulturförflyttningen. Att anpassa och ändra arbetssätt och kunna samarbeta på riktigt och våga lämna ifrån oss.

Christine lyfte att det är det vi gör är i aktiviteter, processer och nu eventuellt i program som ska leda till kulturförändringar.

## SAMHÄLLSKONTRAKTET



## Tvilling i annan kommun

Hur skulle vi kunna göra det och vad är viktigt att få till? Denna punkt hann vi inte riktigt med att diskutera under mötet, utan det blir något som ni kan diskutera och återkomma till Petra om. Om ni vill att vi gör något konkret till hösten hör av er. Det finns alla möjligheter, men vi behöver höra vad ni skulle kunna tycka var intressant.

Här hade vi flera möjliga tvillingar:

- Måltider och möten
- Leverans av mat för seniorer
- Seniorrestaurangen
- Framtidens äldreboende
- Servicetjänster

→ Återkom till Petra om hur/vilka ni bjuder med för att ta ett första steg kring lärande mellan städerna kring ovan initiativ.

## Se alla föreslagna initiativ eller bidra med fler på Samhällshubben

På Samhällshubben har Core team en sida där vi lyfter alla pågående initiativ och embryon till nya initiativ. Där kan ni bidra med tankar, frågor eller lyfta nya idéer.

<https://app.hives.co/samhallskontraktet/shared/collection/d0621f17-c9b3-44a9-a029-0a4b5966e835>

Med vänlig hälsning

Petra och Marianne

Underlag från tidigare Core team möte som låg till underlag för diskussion:

### **Program "samhället kraftsamlar för välmående självständiga äldre"**

Input 1: Samordna alla 6 initiativ som syftar till att andra än kommunen utför eller erbjuder insatser i ett program som syftar till en kulturförändring

Input 2: Behov att brett kommunicera att samhällets resurser inte räcker för att skapa/förändra framtida kunder och anhörigas förväntningar

Fråga: Hur arbetar vi för att nå er intention med ett samlat grepp som syftar till kulturförändring?

Förslag:

- Kommunikationspaket över våra initiativ i denna portfölj där vi skapar underlag och material (ex filmer, utställningar, informationsmaterial) – arbeta nära VOF kommunikatörer över städerna?
- Utveckla studentarbeten HT 2024 som utreder attityder/attitydförändring?
- Utveckla studentarbeten VT 2025 som engagerar studenter i utveckling av material som kan användas i kampanjer – ex textdesign, informativ illustration, beteendevetenskap?

### **Flera initiativ koppla mot pågående – tvilling i andra staden?**

Måltider och möten

Leverans av mat för seniorer

Input: Tvilling i Västerås (resursförstärkning)

Input: Forskning, småföretagens roll

Seniorrestaurangen

Input: Ev. tvilling i Västerås – nyttja restauranger servicehusen

Input: Chefer visat intresse för Framtidens äldreboende-initiativ i Eskilstuna

Fråga: Hur och när gör vi tvillinginitiativ, hur skulle de behöva anpassas?

**SAMHÄLLSKONTRAKTET**

